

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«МУКАЧІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради

Національного університету біоресурсів
і природокористування України

Протокол № 10 від 25.04 2025 р.

Ректор

Вадим ТКАЧУК

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ТУРИЗМ»

фахової передвищої освіти

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	J Транспорт та послуги
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	J3 Туризм та рекреація
КВАЛІФІКАЦІЯ	фаховий молодший бакалавр з туризму та рекреації

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради

Відокремленого структурного підрозділу

«Мукачівський фаховий коледж

Національного університету біоресурсів і природокористування України»

Протокол № 6 від 18.04. 2025 р.

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 01.09 2025 р.

Наказ № 42 від 28.08. 2025 р.

Голова педагогічної ради, директор

Юрій САДВАРІ

Мукачево 2025 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми Туризм
Галузь знань: J Транспорт та послуги
Спеціальність: J3 Туризм та рекреація

«ПОГОДЖЕНО»

Методичною радою

Протокол № 6 від 14.03. 2025р.

Голова методичної ради, заступник директора з навчальної роботи

 Ігор ГРУБІНКА

«ПОГОДЖЕНО»

Цикловою комісією економічних та туристичних дисциплін

Протокол № 6 від 12.02. 2025р.

Голова циклової комісії економічних та туристичних дисциплін

 Ярослава РОСУЛ

«ПОГОДЖЕНО»

Цикловою комісією агроекологічних та землевпорядних дисциплін

Протокол № 7 від 18.02. 2025р.

Голова циклової комісії агроекологічних та землевпорядних дисциплін

 Наталія ДОКТОР

«ПОГОДЖЕНО»

Цикловою комісією природничо-математичних дисциплін та фізичного виховання

Протокол № 4 від 06.03. 2025р.

Голова циклової комісії природничо-математичних дисциплін та фізичного виховання

 Зореслава МАРГІТИЧ

«ПОГОДЖЕНО»

Цикловою комісією суспільних та філологічних дисциплін

Протокол № 8 від 06.03. 2025р.

Голова циклової комісії суспільних та філологічних дисциплін

 Аліса ЧОРІ

«ПОГОДЖЕНО»

Цикловою комісією юридичних дисциплін

Протокол № 8 від 03.03. 2025р.

Голова циклової комісії юридичних дисциплін

 Магдалина АПШАЙ

Передмова

Освітньо-професійна програма «Туризм» розроблена згідно стандарту фахової передвищої освіти: освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр, галузь знань 24 Сфера обслуговування, спеціальність 242 Туризм і рекреація, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р. № 805 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 242 Туризм освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»», введеного в дію з 2021-2022 навчального року <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/Fakhova%20peredvyshcha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2021/07/13/242-Turyzm-805.vid.13.07.2024.pdf> та змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 242 Туризм» від 03.04.2024 р. № 450 <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/Fakhova%20peredvyshcha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2024/04/03/242-Turyzm.i.rekreatsiya.NR-450.vid.03.04.2024.pdf> та згідно Методичних рекомендацій розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти у 2022 році https://nmc-vfpo.com/wp-content/uploads/2022/06/21062022_mr_compressed-1.pdf.

ОПП «Туризм» підготовки фахових молодших бакалаврів зі спеціальності ІЗ Туризм та рекреація Відокремленого структурного підрозділу «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» (далі – ВСП «МФК НУБіП України») є нормативним документом, у якому визначається зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти, перелік освітніх компонентів і логічна послідовність їх виконання, форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти, вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти, перелік компетентностей випускника.

Розробники:

Шитікова Тетяна Володимирівна, доктор філософії, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач туристичних дисциплін Відокремленого структурного підрозділу «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» - керівник робочої групи.

Пиринець Мар'яна Василівна, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач туристичних дисциплін Відокремленого структурного підрозділу «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» - член робочої групи;

Русин Євгеній Олександрович, спеціаліст першої кваліфікаційної категорії, викладач туристичних дисциплін Відокремленого структурного підрозділу «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» - член робочої групи.

Залучені стейкхолдери:

Мар'яна РИПИЧ – директор готельно-ресторанного комплексу «Золоті ворота»;

Петро ГАНИНЕЦЬ – генеральний директор ТОВ «Сузір'я»;

Іванна ШВАРДАК – керівник туристичного агентства «Меридіан»;

Михайло БЕЛЕКАНИЧ – директор Мукачівського історичного музею.

1. ОПИС ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ІЗ ТУРИЗМ ТА РЕКРЕАЦІЯ ГАЛУЗІ ЗНАТЬ І ТРАНСПОРТ ТА ПОСЛУГИ

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу фахової передвищої освіти	Відокремлений структурний підрозділ «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України»
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр з туризму та рекреації
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація у дипломі	Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр Спеціальність - ІЗ Туризм та рекреація Освітньо-професійна програма - Туризм
Рівень кваліфікації згідно з Національною рамкою кваліфікацій	Освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра відповідає 5 рівню Національної рамки кваліфікацій
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Туризм
Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра	120 кредитів ЄКТС, термін навчання: на основі базової середньої освіти - 2 роки 10 місяців; на базі повної загальної середньої освіти – 1 рік 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитація освітньо-професійної програми «Туризм», (наказ МОН України від 06.02.2015 р. №133л), сертифікат про акредитацію освітньо-професійної програми у сфері фахової передвищої освіти Серія ДС №003871. Строк дії сертифіката до 1 липня 2025 року.
Термін дії освітньо-професійної програми	Освітня програма введена в дію 01 вересня 2025 року і використовується до її закриття або внесення змін в установленому порядку.
Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	Умови вступу визначаються Правилами прийому до ВСП «Мукачівський фаховий коледж НУБіП України», затвердженими Педагогічною радою. Наявність базової середньої освіти, повної загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної освіти)
Мова(и) викладання	Українська
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://new.makinfo.org.ua/
2 - Мета освітньо-професійної програми	
Метою освітньо-професійної програми є підготовка конкурентоспроможних фахівців, здатних розв'язувати типові та складні спеціалізовані завдання у сфері туризму на основі сформованої системи професійних знань, умінь і практичних навичок, що забезпечують створення, реалізацію та просування туристичного продукту, а також надання якісного обслуговування споживачам туристичних послуг.	
3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
	Об'єкт вивчення та/або діяльності: туризм як суспільний феномен, сфера професійної діяльності, яка охоплює географічні,

<p>Предметна область</p>	<p>соціокультурні, екологічні, економічні, організаційно-правові аспекти, процеси і явища, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням.</p> <p>Цілі навчання: формування загальних та спеціальних компетентностей для здійснення професійної діяльності у сфері туризму та рекреації.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: технологія та організація туристичної діяльності, організація готельного обслуговування, організація ресторанного обслуговування, географія туризму, туристичне краєзнавство і країнознавство, інформаційні системи і технології в туризмі, організація екскурсійної діяльності і транспортного обслуговування, рекреологія і сільський туризм, економіка туризму, менеджмент та маркетинг туризму, безпека туристичної діяльності.</p> <p>Методи, методики та технології: загально- та спеціально-наукові методи: географічні, економічні, соціологічні, психологічні, інформаційні, методи туристичного обслуговування (технологічно-виробничі, інтерактивні, сервісні).</p> <p>Інструменти та обладнання: технічне обладнання та оснащення для обробки інформації, карти, атласи, спортивне та туристичне спорядження.</p>
<p>Орієнтація освітньо-професійної програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма "Туризм" спрямована на підготовку фахівців, здатних здійснювати професійну діяльність у сфері організації туризму, туристичного обслуговування, розробки туристичних продуктів, управління туристичними підприємствами та інфраструктурою, а також просування туристичних послуг на внутрішньому та міжнародному ринку.</p>
<p>Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації</p>	<p>Освітньо-професійна програма «Туризм» має міждисциплінарний характер і зосереджена на формуванні у здобувачів знань, умінь та практичних навичок, необхідних для здійснення професійної діяльності в галузі туризму. Основний фокус програми – підготовка фахівців, здатних здійснювати організацію, управління та розвиток туристичної діяльності в умовах національного та міжнародного ринку. Програма орієнтована на розвиток компетентностей у сфері:</p> <p>туристичного менеджменту та маркетингу, організації туристичного обслуговування, географії туризму та рекреації, готельно-ресторанної справи, сталого розвитку туризму.</p>
<p>Особливості освітньо-професійної програми</p>	<p>Програма має прикладну спрямованість та зорієнтована на підготовку фахівців, здатних працювати в динамічному середовищі туристичної галузі як на національному, так і на міжнародному рівні. Освітній процес поєднує теоретичну підготовку з практичним навчанням (виїзні заняття, навчальні екскурсії, виробничі практики, співпраця з туристичними підприємствами, готелями, турагентствами). Значна увага приділяється вивченню іноземних мов, зокрема професійної лексики в галузі туризму, що підвищує конкурентоспроможність випускників на глобальному ринку праці. Програма враховує актуальні тенденції туристичної галузі: цифровізацію туризму, сталий розвиток, екотуризм. Орієнтація на формування м'яких навичок: комунікація, управління часом, креативність, критичне мислення. Забезпечення міждисциплінарного підходу: поєднання</p>

	знань з менеджменту, маркетингу, культурології, географії, сервісу, економіки та права.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за Національним класифікатором України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 85. «Спортивна діяльність»: 3414 Фахівець з туристичного обслуговування 3414 Організатор подорожей (екскурсій) 3414 Екскурсовод 3414 Фахівець із організації дозвілля 3414 Фахівець з розвитку сільського туризму 3414 Інструктор оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму) 3414 Фахівець із туристичної безпеки 3340 Інструктор-методист з туризму 3439 Інспектор з туризму. Перелік посад, які може обіймати випускник, не є вичерпним.
Академічні права випускників	Продовження навчання за початковим рівнем вищої освіти, першим (бакалаврський) рівнем вищої освіти та набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих, в тому числі післядипломної освіти.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Підходи до освітнього процесу: проблемно-орієнтований, компетентнісний, студентоорієнтоване навчання, самонавчання, тощо. Форми організації освітнього процесу: лекції, лабораторні роботи, практичні заняття, семінари, студентські конференції, консультації з викладачами, виконання курсових робіт, навчальна практика, виробнича практика, елементи дистанційного навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного навчання.
Оцінювання	Основні методи оцінювання, що забезпечують вимірювання результатів навчання за ОПП: усне та письмове опитування, тестування, модульні контрольні роботи, диференційовані заліки, екзамени, захист курсової роботи, захист звіту з виробничої практики, кваліфікаційний іспит. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів ФПО здійснюється за 100-бальною шкалою та відповідною їй 4-бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»)
6 – Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів системи наук, які формують туризмознавство, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного

	<p>демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p>
<p>Спеціальні компетентності (СК)</p>	<p>СК1. Здатність застосовувати на практиці знання з правового регулювання сфери туризму в Україні.</p> <p>СК 2. Здатність застосовувати знання теорії і практики туристичного бізнесу у професійній діяльності фахівця туристичного супроводу.</p> <p>СК 3. Здатність ідентифікувати туристичний ресурсний потенціал країн, регіонів щодо стану і перспектив розвитку туризму.</p> <p>СК 4. Здатність проводити моніторинг ринку туристичних послуг.</p> <p>СК 5. Здатність створювати туристичний продукт, надавати туристичну послугу (перевезення, тимчасове розміщення, харчування; екскурсійне, курортне, спортивне, розважальне та інше обслуговування).</p> <p>СК 6. Здатність забезпечувати доступність туризму та екскурсійних відвідувань для туристів різних категорій.</p> <p>СК 7. Здатність виконувати вимоги законодавства щодо забезпечення безпеки туристів, збереження їх майна, охорони туристичних ресурсів України і довкілля.</p> <p>СК 8. Здатність документально забезпечувати технологічні процеси туристичної діяльності та проводити їх економічні розрахунки.</p> <p>СК 9. Здатність використовувати у професійній діяльності інформаційні технології.</p> <p>СК 10. Здатність застосовувати організаційні й технологічні процеси суб'єкта туристичної сфери.</p> <p>СК 11. Здатність реалізовувати ефективні комунікації та навички взаємодії у професійній діяльності.</p> <p>СК 12. Здатність застосовувати принципи психології у професійній діяльності.</p> <p>СК 13. Здатність працювати в команді й налагоджувати міжособистісну взаємодію під час розв'язання професійних задач.</p>

**7 - Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти,
сформульований у термінах результатів навчання**

- РН1. Застосовувати нормативно- правові акти у професійній діяльності.
- РН 2. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності, охорони довкілля у професійній діяльності.
- РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.
- РН 4. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі у професійній діяльності.
- РН 5. Пояснювати суспільні пріоритети щодо охорони туристичних ресурсів України та збереження довкілля під час виконання професійних обов'язків.
- РН 6. Аналізувати ресурсний потенціал країн, регіонів щодо стану і перспектив розвитку туризму.
- РН 7. Інформувати споживачів про умови надання туристичних послуг.
- РН 8. Застосовувати навички клієнтоорієнтованого сервісу у професійній діяльності.
- РН 9. Брати участь у підготовці проектів договорів туристичного, екскурсійного, готельного обслуговування.
- РН 10. Забезпечувати процес комплексного обслуговування клієнтів під час надання туристичної послуги та реалізації туристичного продукту.
- РН 11. Застосовувати знання з основ психології, що сприяють розвитку загальної культури, для розв'язання професійних задач.
- РН 12. Застосовувати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації у професійній діяльності.
- РН 13. Здійснювати пошук, оброблення й аналізування інформації з різних джерел у професійній діяльності.
- РН 14. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг у професійній діяльності.
- РН 15. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для розв'язання професійних задач.
- Результати навчання, визначені закладом фахової передвищої освіти із врахуванням особливостей даної ОПП*
- РН 16. Аналізувати історичні події, культурні явища та процеси в контексті соціального та економічного розвитку.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Розробниками освітньо-професійної програми є провідні викладачі коледжу, які мають вищу освіту, значний досвід педагогічної роботи та є штатними працівниками ВСП «Мукачівський фаховий коледж НУБіП України».</p> <p>Викладачі, що забезпечують освітньо-професійну програму «Туризм», відповідають кадровим вимогам, визначених Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері фахової передвищої освіти, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України №1187 від 30.12.2015. З метою підвищення фахового рівня всі педагогічні працівники у встановлені законодавством терміни проходять підвищення кваліфікації або стажування.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам, вимогам доступності для осіб з інвалідністю; забезпеченість спеціалізованими навчальними лабораторіями, комп'ютерами та прикладними комп'ютерними програмами, мультимедійним обладнанням, соціальна інфраструктура, яка включає спортивний комплекс, їдальню, медпункт, забезпеченість гуртожитком; доступ до мережі Інтернет, у т.ч. бездротовий доступ. Освітній процес повноцінно забезпечений сучасним обладнанням.</p>
<p>Інформаційне</p>	<p>Бібліотечно-інформаційний центр забезпечено підручниками і посібниками, фаховими періодичними виданнями відповідного</p>

та навчально-методичне забезпечення	профілю, доступом до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою; функціонує офіційний веб-сайт, наявний електронний ресурс навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін у т.ч. у системі дистанційного навчання.
9 -Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здобувачі освіти мають право на національну кредитну мобільність згідно умов, визначених Порядком реалізації права на академічну мобільність, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 року № 599). На основі двосторонніх договорів між Відокремленим структурним підрозділом «Мукачівський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» та закладами фахової передвищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Право на академічну мобільність реалізується здобувачами фахової передвищої освіти відповідно до Положення про академічну мобільність у ВСП «Мукачівський фаховий коледж НУБіП України».
Навчання іноземних здобувачів фахової передвищої освіти (за наявності)	Навчання іноземних здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійною програмою не передбачено.

2. Перелік освітніх компонентів освітньо-професійної програми Туризм зі спеціальності ІЗ Туризм та рекреація та їх логічна послідовність

2.1. Перелік освітніх компонентів ОПП Туризм

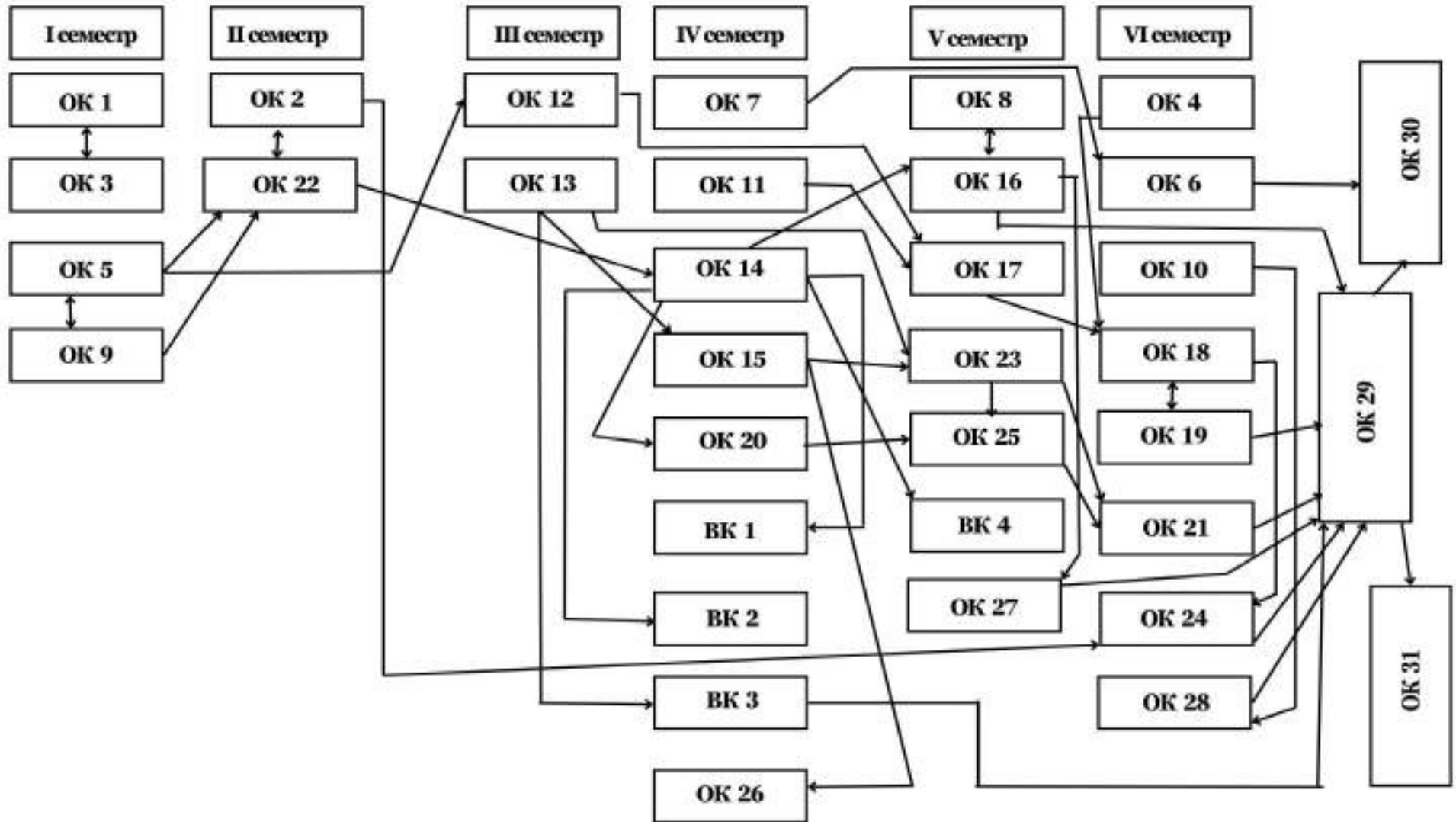
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОПП			
Обов'язкові освітні компоненти, що формують загальні компетентності			
ОК1	Історія України	3,0	Диференційований залік
ОК2	Українська мова за професійним спрямуванням	3,0	Диференційований залік
ОК3	Культурологія	3,0	Диференційований залік
ОК4	Основи психології	3,0	Диференційований залік
ОК5	Правознавство	3,0	Диференційований залік
ОК6	Іноземна мова за професійним спрямуванням	5,0	Екзамен
ОК7	Друга іноземна мова за професійним спрямуванням	4,0	Диференційований залік
ОК8	Фізичне виховання	3,0	Диференційований залік
ОК9	Безпека життєдіяльності та охорона праці	3,0	Диференційований залік
ОК10	Інформаційні системи і технології в туризмі	4,0	Диференційований залік
ОК11	Вища математика	3,0	Диференційований залік
ОК12	Економічна теорія	3,0	Диференційований залік
Обов'язкові освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності			
ОК13	Рекреаційна географія	4,0	Диференційований залік
ОК14	Технологія і організація туристичного обслуговування	8,0	Екзамен
	Курсова робота з технології і організації туристичного обслуговування	1,0	Захист
ОК15	Туристичне краєзнавство	3,0	Диференційований залік
ОК16	Організація екскурсійного обслуговування та анімаційних послуг	5,0	Екзамен
ОК17	Економіка підприємства	3,0	Диференційований залік
ОК18	Основи менеджменту	4,0	Екзамен
	Курсова робота з основ менеджменту	1,0	Захист
ОК19	Основи маркетингу	3,0	Диференційований залік
ОК20	Організація готельного та ресторанного обслуговування	4,0	Диференційований залік
ОК21	Географія туризму	3,0	Диференційований залік
ОК22	Вступ до фаху	3,0	Диференційований залік
ОК23	Туристичні ресурси України	3,0	Диференційований залік
ОК24	Професійний етикет	3,0	Диференційований залік
ОК25	Організація сільського туризму	3,0	Диференційований залік
Практична підготовка			
	Навчальна практика		
ОК26	Туристично-краєзнавча практика	1,5	Диференційований залік
ОК27	Комплексна туристична практика	4,5	Диференційований залік
ОК28	НП з інформаційних систем і технологій в туризмі	1,5	Диференційований залік
ОК29	Виробнича практика	7,5	Захист
	Атестація здобувачів фахової передвищої освіти		
ОК30	Кваліфікаційний іспит з іноземної мови за професійним спрямуванням	1,0	
ОК31	Комплексний кваліфікаційний іспит	1,0	
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів			108,0

Вибіркові освітні компоненти ОПП <i>(за вибором здобувача фахової передвищої освіти)</i>			
ВК1	Статистика в туризмі	3,0	Диференційований залік
ВК2	Аналіз туристичної діяльності	3,0	Диференційований залік
ВК3	Страховання в туризмі	3,0	Диференційований залік
ВК4	Правові засади в туризмі	3,0	Диференційований залік
ВК5	Рекламна діяльність в туризмі	3,0	Диференційований залік
ВК6	Основи музеєзнавства	3,0	Диференційований залік
ВК7	Туристичне країнознавство	3,0	Диференційований залік
ВК8	Історія туризму	3,0	Диференційований залік
Загальний обсяг вибірових освітніх компонентів		12,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОПП		120,0	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми Туризм

	I курс		II курс		III курс	
	I семестр	II семестр	III семестр	IV семестр	V семестр	VI семестр
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ	OK1 Історія України* OK3 Культурологія* OK5 Правознавство* OK9 Безпека життєдіяльності та охорона праці	OK2 Українська мова за професійним спрямуванням OK22 Вступ до фаху	OK12 Економічна теорія OK13 Рекреаційна географія	OK7 Друга іноземна мова (за професійним спрямуванням) OK11 Вища математика OK14 Технологія і організація туристичного обслуговування OK15 Туристичне краєзнавство OK20 Організація готельного та ресторанного обслуговування	OK8 Фізичне виховання OK16 Організація екскурсійного обслуговування та анімаційних послуг OK17 Економіка підприємства OK23 Туристичні ресурси України OK25 Організація сільського туризму	OK4 Основи психології спрямуванням) OK6 Іноземна мова за професійним спрямуванням OK10 Інформаційні системи і технології в туризмі OK18 Основи менеджменту OK19 Основи маркетингу OK21 Географія туризму OK24 Професійний етикет
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ				VK1 Статистика в туризмі VK2 Аналіз туристичної діяльності VK5 Рекламна діяльність в туризмі VK6 Основи музеєзнавства VK7 Туристичне країнознавство VK8 Історія туризму	VK3 Страхування в туризмі VK4 Правові засади в туризмі	
ПРАКТИЧ НА ПІДГОТОВКА				OK26 Туристично-краєзнавча практика	OK27 Комплексна туристична практика	OK28 НП з інформаційних систем і технологій в туризмі OK29 Виробнича практика
АТЕСТАЦІЯ						OK30 Кваліфікаційний іспит з іноземної мови за професійним спрямуванням OK31 Комплексний кваліфікаційний іспит

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми Туризм

2.3.Анотації вибірових освітніх компонентів освітньо-професійної програми за вибором здобувача фахової передвищої освіти

Статистика в туризмі

Статистика в туризмі вивчає кількісні та якісні показники розвитку туристичної діяльності, обсяги туристичних потоків, структуру та динаміку попиту і пропозиції туристичних послуг, а також економічні результати функціонування туристичної галузі з метою аналізу, оцінювання та прогнозування її розвитку. Дисципліна охоплює методи збору, обробки, узагальнення та інтерпретації статистичної інформації, що характеризує стан і тенденції туристичного ринку. Особлива увага приділяється формуванню системи показників, аналізу туристичних потоків, доходів і витрат у туризмі, вивченню сезонності, регіональних відмінностей та факторів впливу на розвиток галузі. Вивчення курсу сприяє розвитку навичок роботи зі статистичними даними, умінню виявляти закономірності та тенденції, обґрунтовувати управлінські рішення і здійснювати прогнозування у сфері туризму.

Аналіз туристичної діяльності

Аналіз туристичної діяльності вивчає систему методів, показників і підходів, за допомогою яких оцінюють результати функціонування туристичних підприємств та туристичної галузі загалом. Особлива увага приділяється дослідженню ефективності використання ресурсів, фінансових результатів, конкурентоспроможності, якості туристичних послуг і динаміки ринкового середовища. Дисципліна формує у здобувачів освіти вміння здійснювати комплексну оцінку діяльності суб'єктів туристичного бізнесу, виявляти проблеми та резерви розвитку, обґрунтовувати управлінські рішення. Опанування курсу сприяє розвитку аналітичного мислення, навичок роботи з показниками, статистичною та економічною інформацією, необхідних для професійної діяльності у сфері туризму.

Страховання в туризмі

Страховання в туризмі вивчає теоретичні засади, принципи, види та механізми страхового захисту в туристичній сфері, особливості формування страхових продуктів для туристів, порядок укладання та виконання страхових договорів, а також роль страхування у забезпеченні безпеки подорожей і стабільного розвитку туристичної індустрії. Дисципліна розкриває специфіку страхових ризиків у туризмі, зокрема медичних, майнових, транспортних, фінансових та відповідальності перед третіми особами. Значна увага приділяється правовим аспектам страхування, взаємодії туристичних підприємств зі страховими компаніями, міжнародним стандартам страхового обслуговування та врегулюванню страхових випадків. Вивчення курсу сприяє формуванню у здобувачів освіти розуміння значення страхового захисту, уміння аналізувати страхові програми, оцінювати ризики та приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності в сфері туризму.

Правові засади в туризмі

Правові засади в туризмі вивчає теоретичні основи системи правових норм, що регулюють відносини у сфері туризму, правовий статус суб'єктів туристичної діяльності, порядок організації та здійснення туристичних послуг, а також механізми правового захисту прав і інтересів туристів та учасників туристичного ринку. Дисципліна охоплює питання державного регулювання туристичної сфери, ліцензування та сертифікації, договірних відносин, відповідальності сторін, стандартизації та забезпечення якості туристичних послуг. Значна увага приділяється міжнародно-правовим аспектам туризму, особливостям правового забезпечення безпеки туристів, страхуванню, захисту прав споживачів і врегулюванню спорів. Вивчення курсу сприяє формуванню у здобувачів освіти правової культури, умінню орієнтуватися у нормативно-правовій базі, застосовувати правові норми у професійній діяльності та приймати юридично обґрунтовані рішення у сфері туризму.

Рекламна діяльність в туризмі

Рекламна діяльність в туризмі вивчає історію виникнення реклами, місце і роль реклами в туристичному бізнесі, особливості розробки рекламного звернення. Реклама як метод впливу на поведінку споживача, поняття друкованої реклами, рекламна діяльність та правове регулювання рекламної діяльності. Дисципліна розкриває сучасні інструменти та канали просування туристичних продуктів, зокрема цифровий маркетинг, рекламу в соціальних мережах, брендинг і формування іміджу туристичних підприємств та дестинацій. Значна увага приділяється плануванню рекламних кампаній, визначенню цільової аудиторії, вибору носіїв реклами, оцінюванню ефективності рекламних заходів і аналізу комунікаційних стратегій. Вивчення курсу сприяє формуванню у здобувачів освіти навичок створення рекламних матеріалів, розумінню психології рекламного впливу та здатності застосовувати маркетингові комунікації у професійній діяльності у сфері туризму.

Основи музеєзнавства

Основи музеєзнавства вивчає теоретичні та практичні засади діяльності музеїв як соціокультурних установ, що здійснюють збирання, збереження, дослідження та популяризацію культурної і природної спадщини. У межах курсу розглядаються історія становлення та розвитку музейної справи, основні поняття і принципи музеєзнавства, типологія та класифікація музеїв. Значна увага приділяється вивченню процесів формування музейних фондів, комплектування колекцій, обліку, зберігання й охорони музейних предметів. Також дисципліна охоплює питання науково-дослідної діяльності музеїв, методи атрибуції та опису експонатів, особливості створення музейних експозицій і виставок. Окремо розглядаються організація екскурсійної та освітньої роботи музеїв, їх комунікація з відвідувачами, а також використання сучасних технологій у музейній діяльності. Таким чином, курс формує цілісне уявлення про музей як важливий інститут збереження та популяризації культурної спадщини суспільства.

Туристичне країнознавство

Туристичне країнознавство вивчає загальні відомості про туристичні макрорегіони світу і туристичні райони окремих держав, короткі історичні відомості про відповідні регіони і країни, загальну характеристику природно-рекреаційного та туристичного потенціалу країн, основні дані про географію туристичних країн з метою відпочинку та розваг, ділового туризму, релігійного туризму, лікувально-оздоровчого туризму. Дисципліна розкриває особливості соціально-економічного розвитку країн, культурно-історичні ресурси, туристичну інфраструктуру, національні традиції та специфіку туристичного обслуговування. Значна увага приділяється аналізу туристичної привабливості дестинацій, чинникам формування міжнародних туристичних потоків, сучасним тенденціям розвитку світового туризму та регіональним відмінностям. Вивчення курсу сприяє формуванню у здобувачів освіти цілісного уявлення про туристичну різноманітність світу, розвитку навичок порівняльного аналізу країн і регіонів та використання країнознавчої інформації у професійній діяльності у сфері туризму.

Історія туризму

Історія туризму спрямована на формування у студентів системного уявлення про виникнення, становлення та розвиток туризму як соціально-культурного, економічного й історичного явища. У межах курсу розглядаються основні етапи розвитку подорожей і туристичної діяльності від найдавніших часів до сучасності, їхній вплив на цивілізаційні процеси та міжкультурні контакти. Особлива увага приділяється історії розвитку туризму в Європі та Україні, еволюції туристичної інфраструктури, появі перших туристичних організацій, курортів і форм організованого туризму. Дисципліна також висвітлює зміни мотивації подорожей, розвиток транспортних засобів, формування туристичних центрів і дестинацій, а також роль туризму в суспільному та економічному розвитку. Вивчення курсу сприяє розумінню історичних передумов сучасних тенденцій у туризмі, формуванню професійного світогляду, аналітичного мислення та здатності застосовувати історичний досвід у майбутній фаховій діяльності.

3. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти зі спеціальності J3 Туризм та рекреація здійснюється у формі кваліфікаційного іспиту з іноземної мови за професійним спрямуванням та комплексного кваліфікаційного іспиту відповідно до Положення про екзаменаційну комісію під час здобуття фахової передвищої освіти у ВСП «Мукачівський фаховий коледж НУБіП України».

Кваліфікаційний іспит спрямований на перевірку досягнень результатів навчання, визначених цією освітньо-професійною програмою. Коледж на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка продемонструвала відповідність результатів навчання вимогам ОПП Туризм, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра та присвоює освітню кваліфікацію «Фаховий молодший бакалавр з туризму та рекреації». Особі, яка успішно виконала ОПП Туризм, видають диплом фахового молодшого бакалавра. Атестація здійснюється відкрито та публічно.

4. ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

У ВСП «Мукачівський фаховий коледж НУБіП України» функціонує система забезпечення закладом фахової передвищої освіти якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1) визначення та оприлюднення політики, принципів та процедур забезпечення якості фахової передвищої освіти, що інтегровані до загальної системи управління закладом фахової передвищої освіти, узгоджені з його стратегією і передбачають залучення внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін;

2) визначення і послідовне дотримання процедур розроблення освітньо-професійних програм, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти (професійним стандартам – за наявності), декларованим цілям, урахування позицій заінтересованих сторін, чітке

визначення кваліфікацій, що присуджуються та/або присвоюються, які мають бути узгоджені з Національною рамкою кваліфікацій;

3) здійснення за участю здобувачів освіти моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм з метою гарантування досягнення встановлених для них цілей та їх відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і суспільства, включаючи опитування здобувачів фахової передвищої освіти;

4) забезпечення дотримання вимог правової визначеності, оприлюднення та послідовного дотримання нормативних документів закладу фахової передвищої освіти, що регулюють усі стадії підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (прийом на навчання, організація освітнього процесу, визнання результатів навчання, переведення, відрахування, атестація тощо);

5) забезпечення релевантності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання, що здійснюється у рамках освітнього процесу;

6) визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних (науково-педагогічних) працівників, застосовування чесних і прозорих правил прийняття на роботу та безперервного професійного розвитку персоналу;

7) забезпечення необхідного фінансування освітньої та викладацької діяльності, а також адекватних та доступних освітніх ресурсів і підтримки здобувачів фахової передвищої освіти за кожною освітньо-професійною програмою;

8) забезпечення збирання, аналізу і використання відповідної інформації для ефективного управління освітньо-професійними програмами та іншою діяльністю закладу;

9) забезпечення публічної, зрозумілої, точної, об'єктивної, своєчасної та легкодоступної інформації про діяльність закладу та всі освітньо-професійні програми, умови і процедури присвоєння ступеня фахової передвищої освіти та кваліфікацій;

10) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладу фахової передвищої освіти та здобувачами фахової передвищої освіти, у

тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату та інших порушень академічної доброчесності, притягнення порушників до академічної відповідальності;

11) періодичне проходження процедури зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;

12) залучення здобувачів фахової передвищої освіти та роботодавців як повноправних партнерів до процедур і заходів забезпечення якості освіти;

13) забезпечення дотримання студентоорієнтованого навчання в освітньому процесі;

14) здійснення інших процедур і заходів, визначених законодавством, установчими документами закладу фахової передвищої освіти або відповідно до них.

Система внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти за поданням закладу фахової передвищої освіти оцінюється Державною службою якості освіти або акредитованими нею незалежними установами оцінювання та забезпеченім якості фахової передвищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості фахової передвищої освіти, що затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки за поданням центрального органу виконавчої влади із забезпеченням якості освіти.

5. ВИМОГИ ПРОФЕСІЙНИХ СТАНДАРТІВ

Повна назва Професійного стандарту, його реквізити та (або) посилання на документ	Професійного стандарту немає
Особливості Стандарту фахової передвищої освіти, пов'язані з наявністю певного Професійного стандарту	

6. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Компоненти ОПШ	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності								Спеціальні компетентності													
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13	
ОК 1	+	+	+					+													+		+
ОК 2	+	+	+	+				+	+												+		+
ОК 3	+		+	+				+	+												+		+
ОК 4	+	+	+					+							+						+	+	+
ОК 5	+	+						+	+	+						+							
ОК 6	+			+	+			+							+						+		
ОК 7	+			+	+			+							+						+		
ОК 8	+	+	+					+	+	+						+						+	+
ОК 9	+	+	+	+				+	+	+	+				+	+		+					+
ОК10	+							+	+				+				+	+					+
ОК11	+	+		+				+	+								+						+
ОК12	+							+	+								+						
ОК13	+		+					+	+	+			+	+							+		+
ОК14	+	+		+				+	+				+	+		+	+		+				
ОК15	+		+					+	+				+			+		+					
ОК16	+		+					+	+				+	+	+			+				+	
ОК17	+							+	+	+			+				+						+
ОК18	+	+	+	+				+	+	+			+		+			+			+	+	+
ОК19	+							+	+	+			+	+			+				+		+
ОК20	+	+		+				+	+				+	+	+	+			+				
ОК21	+		+					+	+	+	+		+				+						
ОК22	+	+	+					+			+			+		+			+				

OK23	+	+	+			+	+	+		+	+	+				+	+		+			
OK24	+	+		+				+	+											+	+	+
OK25	+		+			+	+	+			+	+		+	+	+						
OK26	+		+			+		+			+	+	+			+			+			
OK27	+		+			+		+			+		+	+		+	+					
OK28	+					+		+					+				+	+				+
OK29	+	+	+	+		+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK30	+	+	+	+	+	+		+			+				+					+		
OK 31	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+		
BK 1	+					+		+					+									+
BK 2	+					+		+	+			+	+				+					
BK 3	+			+		+		+								+						
BK 4	+	+	+			+		+		+						+						
BK 5	+					+		+	+		+		+									+
BK 6	+	+	+	+		+		+				+	+						+	+		+
BK 7	+	+				+	+	+			+	+	+									
BK8	+	+	+			+		+			+	+			+							

7. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (РН) ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Компо- ненти ОПП	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ															
	РН 01	РН 02	РН 03	РН 04	РН 05	РН 06	РН 07	РН 08	РН 09	РН 10	РН 11	РН 12	РН 13	РН 14	РН 15	РН 16
ОК 1													+			+
ОК 2			+									+	+	+		
ОК 3													+	+		+
ОК 4											+	+		+		
ОК 5	+	+							+							
ОК 6			+										+	+		
ОК 7			+										+	+		
ОК 8		+														
ОК 9	+	+		+	+							+	+		+	
ОК 10				+			+						+		+	
ОК 11				+								+	+			
ОК 12													+			+
ОК 13						+	+						+			
ОК 14				+			+	+	+	+			+			
ОК 15					+								+			+
ОК 16			+				+	+	+	+			+	+		
ОК 17				+		+	+					+	+			
ОК 18				+			+				+	+	+	+	+	
ОК 19				+			+	+				+	+	+	+	
ОК 20				+			+	+	+	+			+			
ОК 21						+						+	+	+		
ОК 22					+		+			+			+			
ОК 23	+				+								+			+
ОК 24											+	+	+	+		

OK 25		+			+	+		+								
OK 26				+			+					+	+	+		+
OK 27		+		+			+		+	+			+	+		
OK 28				+			+						+		+	
OK 29	+	+		+			+	+	+	+		+	+		+	
OK 30	+		+			+						+	+	+		
OK 31	+		+	+	+	+	+	+			+	+		+		
BK 1				+									+			
BK 2				+		+							+			
BK 3		+		+									+			
BK 4	+	+							+				+			
BK 5				+		+						+	+			
BK 6							+	+				+	+	+		
BK 7					+	+							+			
BK8					+		+						+			+